

Problemy wsi. Szef ZGW RP o kondycji finansowej wsi i stanie dróg lokalnych

Żeby poprawić kondycję finansową gmin wiejskich należy lepiej dostosować mechanizmy wyrównawcze oraz zwiększyć udział samorządów w podatkach – zauważył przewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP Marek Olszewski w rozmowie z Serwisem Samorządowym PAP.

Według Olszewskiego wiele gmin wiejskich z dochodów własnych ledwo daje sobie radę z finansowaniem podstawowych zadań. Podkreśla również, że szereg zadań zleconych jest niedostatecznie subwencjonowanych przez państwo.

Szef ZGW RP zwrócił uwagę, że jednym z największych problemów samorządów wiejskich jest zły stan dróg lokalnych, sugerując, że rządowy program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej powinien być poszerzony.

PAP: Na co narzekają mieszkańcy wsi?

Marek Olszewski, przewodniczący ZGWRP: - Przede wszystkim na stan dróg lokalnych. Wiele gmin wiejskich ma problemy z drogami. Przez ostatnie 27 lat nie było porządnego programu budowy dróg lokalnych. Zaniebane drogi gminne to wciąż jeden z największych problemów na wsi.

Myślę, że niezadowolenie ze względu na zły stan dróg na wsi będzie rosło na wsi. Ponad 90 proc. wniosków i interpelacji z zebrań wiejskich dotyczy dróg.

Jak jeździ się po drogach lokalnych na wsi?

- Źle. Wciąż mamy ogromne zaległości. Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej powinien być poszerzony. Na przestrzeni ostatnich lat widać pewną poprawę stanu dróg lokalnych, jednak mieszkańcy wsi oczekują dziś wyższych standardów, ponieważ wszyscy jeżdżą samochodami. W związku z powyższym, nawet dobra droga gruntowa dziś nikogo nie satysfakcjonuje.

Jakie są największe wyzwania przed, którymi stoją obecnie gminy wiejskie?

- Przede wszystkim musimy sobie radzić z wykonaniem zadań własnych przy tych dochodach, które mamy. Gminy wiejskie są zadłużone w bardzo różnym stopniu. Indywidualny wskaźnik zadłużenia trochę zatrzymał zadłużenie samorządów. Wiele gmin wiejskich z dochodów własnych ledwo daje sobie radę z finansowaniem zadań własnych.

Ponadto od lat dużym wyzwaniem jest oświata. Gminy zawsze dokładały do finansowania edukacji. Natomiast w ostatnich latach dopłacaliśmy nawet 25 proc. do zadań oświatowych ponad subwencję. Reforma wchodząca od 1 września br. niewiele tu zmieni. Wydaje mi się, że wręcz przeciwnie, nieco zwiększy nasze koszty.

Jednak poważne problemy z oświatą zaczną się dopiero 1 września. Wszystkie kwestie związane z funkcjonowaniem sieci szkolnej, z wygaszaniem gimnazjów, przenoszeniem uczniów, adaptacje budynków to ogromne wyzwania, które w najbliższych latach utrudnią nam pracę. Nie jestem specjalistą od narzekania, ale sądzę, że nieprawdą jest twierdzenie, samorzady nie poniosą kosztów reformy samorządowej.

Jak ocenia Pan kondycję finansową gmin wiejskich?

- Stan finansowy gmin jest średni. Są gminy bardzo zamożne, a jednocześnie wiele gmin nie stać na wykonywanie zadań publicznych. Ponadto mechanizm wyrównawczy jest niedoskonały. Od lat mówimy o potrzebie jego zmiany.

Jak pomóc gminom, które nie radzą sobie z wykonywaniem zadań publicznych?

- Należy lepiej dostosować mechanizmy wyrównawcze. Jednak przede wszystkim udział samorządów w podatkach powinien być większy. Samorzady wykonują najważniejsze zadania dla mieszkańców. Myślę, że kilkuprocentowy wzrost udziału gmin w podatkach jest bardzo potrzebny.

Można mówić też o łączeniu gmin, jednak za wszystkim musi iść duch samorządowy. Nie wolno proponować włączania gmin wiejskich do miast, nie można zmuszać gmin wiejskich do łączenia się wyłącznie ze względów ekonomicznych. Jeżeli nie ma wspólnoty działania to ani państwo ani samorząd nie będą dobrze funkcjonować. To mieszkańcy tworzą samorzady, więc trzeba szanować ich wolę.

Co z finansowaniem prac zleconych? Czy są one odpowiednio subwencjonowane przez państwo? Co należy zmienić?

- Każde zadanie zlecone jest finansowane trochę inaczej. Program 500 plus jest finansowany skutecznie, a funduszy wystarcza na kompleksową obsługę programu. Natomiast istnieje szereg zadań, które są szczególnie niedofinansowane. Mam na myśli m.in. zadania związane z ewidencją ludności, kwestie oświatowe, zadania związane ze sprawami obywatelskimi oraz zadania z zakresu opieki społecznej, wyłączając 500 plus.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał Mateusz Mikowski

mm/

Opublikowano: 2017-08-10 14:46

Uwaga! Artykuł pochodzi z portalu internetowego [Serwis Samorządowy PAP](#).